

Skinnarbu og Hjerkin, 25.09.2020

Til villreirutvalg/-lag, villreinnemnder, ansv. fylkesmenn og Villreintrådet i Norge

Foreløpig plan og framdrift for innsamling av data til kvalitetsnormen for villrein

Viser til brev fra Miljødirektoratet av 04.09.2020 om iverksetting og oppfølging av kvalitetsnormen for villrein.

Norsk villreinsenter (NVS) og Norsk institutt for naturforskning (NINA) har fått ansvar for kursing og datainnsamling i forbindelse med den nylig vedtatte kvalitetsnormen for villrein. Dette brevet er ment som et innledende informasjonsskriv, og vi vil komme tilbake til nærmere detaljer om datoer og opplegg utover høsten.

Kvalitetsnormen for villrein bygger på et sett av måleparametere som til sammen gir grunnlag for en helhetsvurdering av tilstanden i de norske villreinområdene. Kvalitetsnormen inneholder tre delnormer:

- Delnorm 1: bestandsforhold
- Delnorm 2: lavbeiter
- Delnorm 3: leveområde og menneskelig påvirkning

NVS er involvert i innsamling og tilrettelegging av data til delnorm 1 og delnorm 3. NINA og NVS blir viktige støttespillere i arbeidet med kvalitetsnormen framover, men prosjektet er helt avhengig av lokale bidrag og arbeidsinnsats for at datainnsamlinga skal bli vellykket.

NVS og NINA sine oppgaver i tilknytning til delnorm 1

I delnorm 1 er NVS og NINA direkte involvert i arbeidet med følgende tre parametere:

- Slaktevekt hos kalv standardisert til kjønn og dato (jaktperioden)
- Antall kalver per 100 simler og ungdyr (kalvetelling sommerstid)
- Andel bukk per simle etter jakt (strukturtelling om høsten)

NINA v/Olav Strand har prosjektansvaret og NVS er underleverandør for datainnsamlingen tilknyttet delnorm 1. Slaktevektene blir registrert av jegerne selv. Her er det motivasjonsarbeid for å få alle til å veie kalvene som blir viktig. I områdene som inngår i overvåkingsprogrammet for hjortevilt (Setesdal Ryfylke, Hardangervidda, Forollhogna, Knutshø, Snøhetta og Rondane) samles de andre dataene inn rutinemessig av NINA bl.a. i samarbeid med de lokale villreirutvalgene. Tilsvarende data er også samlet inn i enkelte andre områder. I en rekke villreinområder er slike data imidlertid mer fragmentert/manglende og det er nødvendig å gå gjennom eksisterende data, samt etablere rutiner for innsamling i samarbeid med villreirutvalg/lokalt mannskap.

Selv om det kun er de nasjonale villreinområdene som skal klassifiseres i 2021, er det ønskelig og nødvendig at vi får satt i gang med kalvetellinger og strukturtellinger i samtlige villreinområder så raskt som mulig. Vi ønsker derfor å komme i gang med kursopplegg og gjennomgang av eksisterende data i perioden sen høst 2020 – tidlig vår 2021. For å gjøre arbeidet så rasjonelt og matnyttig som mulig for alle parter, legger vi opp til å samle nærliggende områder for felles kursing. Områdene som inngår i overvåkingsprogrammet har ikke samme behov for kursing som de andre områdene. Vi mener det likevel er fornuftig å gjennomføre kombinerte oppfriskningskurs og informasjonsmøter om kvalitetsnormen også i overvåkingsområdene.

I høringen av kvalitetsnormen var det mange instanser som var opptatt av økonomiske ressurser til innsamling av grunnlagsdata og en klar ansvarsdeling for dette arbeidet. Klima- og miljødepartementet ser behovet for å finne gode og ryddige finansieringsordninger og bedre samkjøring mellom eksisterende overvåkingsprogram og arbeidet med kvalitetsnormen. I samråd med Miljødirektoratet legger vi opp til at denne problematikken vil bli drøftet på de lokale samlingene, og at dette vil gi grunnlag for en god og hensiktsmessig finansieringsmodell som kan benyttes framover.

Framdriftsplan

Målsettingen er at kursene skal gjennomføres som fysiske dagsmøter. Dette må imidlertid vurderes fortløpende ut fra gjeldende retningslinjer/anbefalinger mtp. covid-19.

Forslag til grupperinger	Gjennomføres	Kontaktperson hos NVS
Sønkletten og Tolga Østfjell	November/desember 2020	Ingrid Sønsterud Myren
Reinheimen-Breheimen		Ingrid Sønsterud Myren
Svartebotnen, Førdefjella og Sunnfjord		Ingrid Sønsterud Myren
Vest-Jotunheimen og Lærdal-Årdal		Ingrid Sønsterud Myren
Fjellheimen, Raudafjell og Oksenhalvøya		Anders Mossing
Norefjell-Reinsjøfjell, Blefjell og Brattefjell-Vindeggen		Anders Mossing
Skaulen-Etnefjell, Setesdal Austhei og Våmur Roan		Anders Mossing
Hardangervidda og Nordfjella		Anders Mossing
Setesdal Ryfylkeheiene		Anders Mossing
Snøhetta, Knutshø og Rondane	Februar/mars 2021	Ingrid Sønsterud Myren
Forollhogna		Ingrid Sønsterud Myren

Vi ønsker innspill på aktuelle ressurspersoner i hvert område. Hvem bør inviteres til kurs med sikte på å gjennomføre kalvetellinger og strukturtellinger? NVS ved Anders Mossing og Ingrid Sønsterud Myren vil ta kontakt med hvert område utover høsten. Har dere innspill før den tid kan dere gjerne ta kontakt med oss – se kontakinformasjon til slutt i dette brevet.

NVS sine oppgaver i tilknytning til delnorm 3

Delnorm 3 omhandler villreinens leveområde og menneskelig påvirkning. NVS har hovedansvaret for datainnsamlingen til delnorm 3. Vi er avhengige av å få til et godt samarbeid med lokale ressurspersoner også i dette arbeidet.

Fram mot høsten 2021 vil kvalitetssikring av funksjonsområder og fokusområder i de nasjonale villreinområdene bli prioritert. Vi tar kontakt utover senhøsten for å etablere arbeidsgrupper for hvert område med tanke på dette arbeidet. I flere områder er det aktuelt å invitere/reetablere styringsgruppene for FoU-prosjektene om villrein og ferdsel som blir/har blitt gjennomført. Vi kommer til å jobbe med de andre villreinområdene fra senhøsten 2021 og fram mot klassifiseringen av disse i 2023.

Framdriftsplan

Område	Planlagt oppstart	Kontaktperson
Forollhogna	November 2020	Ingrid Sønsterud Myren
Snøhetta	Januar 2021	Ingrid Sønsterud Myren
Nordfjella	Januar 2021	Anders Mossing
Rondane	Februar 2021	Ingrid Sønsterud Myren
Hardangervidda	Februar 2021	Anders Mossing
Sølnkletten	Mars 2021	Ingrid Sønsterud Myren
Setesdal Ryfylkeheiene	Mars 2021	Anders Mossing
Reinheimen-Breheimen	Mars 2021	Ingrid Sønsterud Myren
Setesdal Austhei	April 2021	Anders Mossing
Knutshø	April 2021	Ingrid Sønsterud Myren
Andre villreinområder	Senhøsten 2021-2023	Anders Mossing og Ingrid Sønsterud Myren

Kontaktpersoner

Faglig ansvar og hovedkoordinator:

Olav Strand (Ansatt 50/50 i NINA og NVS), olav.strand@nina.no, tlf. 948 25 002

Koordinator for de «nordlige» villreinområdene Forollhogna, Knutshø, Snøhetta, Rondane, Sølnkletten, Tolga Østfjell, Reinheimen-Breheimen, Svartebotn, Førdefjella, Sunnfjord, Lærdal – Årdal og Vest-Jotunheimen:

Ingrid Sønsterud Myren, NVS Nord, Hjerkin, ingrid.myren@villrein.no, tlf. 993 82 736

Koordinator for de «sørlige» villreinområdene Fjellheimen, Raudafjell, Nordfjella, Oksenhalvøya, Hardangervidda, Norefjell – Reinsjøfjell, Blefjell, Brattefjell – Vindeggen, Våmur – Roan, Skaulen Etnefjell, Setesdal Austhei og Setesdal Ryfylke:

Anders Mossing, NVS Sør, Skinnarbu, anders.mossing@villrein.no, tlf. 958 96 361